

MIASTO ZDUŃSKA WOLA

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych Miasta Zduńska Wola

OPRACOWAŁ

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Paweł Sternik

ZASTĘPCA DYREKTORA BIURA
ZARZĄDZANIA ENERGIĄ I OCHRONY ŚRODOWISKA

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Paweł Szewczyk

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA

Konrad Pokora

1. Wstęp

Celem opracowania Analizy zagrożeń na obszarach wodnych miasta Zduńska Wola jest:

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Podstawa prawna opracowania:

1. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147) zwana dalej ustawą.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2022 r. poz. 1979) zwane dalej rozporządzeniem.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarach wodnych na terenie Miasta Zduńska Wola oraz pozyskania informacji w zakresie niezbędnym do opracowania przedmiotowej analizy, poproszono pisemnie niżej wymienione podmioty o nadesłanie stosownej informacji:

1. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Zduńskiej Woli.
2. Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli.
3. Straż Miejską w Zduńskiej Woli.
4. Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zduńska Wola.

Definicje:

obszar wodny – rozumie się przez to wody śródlądowe w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m;

wyznaczony obszar wodny – rozumie się przez to kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Zgodnie z zapisami art. 4 ust. 1 ustawy zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- a) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- b) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- c) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
- d) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
- e) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,

- f) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- g) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- h) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa odpowiada:

- a) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- b) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- c) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zadania, o których mowa w ust. 1, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 ustawy, należą do zadań własnych gmin.

Osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

- a) zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- b) stosowania się do znaków nakazu i zakazu umieszczanych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy;
- c) zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- d) użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- e) bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

Jednym z ważniejszych elementów mających wpływ na bezpieczeństwo użytkowników obszarów wodnych jest jego właściwe oznakowanie. Podstawowe zagadnienia dotyczące oznakowania i sygnalizacji obszarów wodnych reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2022 r. poz. 1976). Forma oznakowania (wymiary, grafika, kolorystyka) znaków zakazu, ostrzegawczych i informacyjnych wymienionych w rozporządzeniu unormowana jest ogólnie obowiązującymi przepisami prawa i ustawodawca nie pozostawił zarządzającemu wyznaczonym obszarem wodnym dowolności w tym zakresie. Nie wolno wprowadzać w miejsce znaków określonych rozporządzeniem znaków o innych kształtach, kolorystyce, grafice, rozmiarach itp. na oznaczenie sytuacji nakazu, zakazu lub przekazu informacji określonych w rozporządzeniu.

Zgodnie z § 3 ww. rozporządzenia miejsca, w których kąpiel jest niedozwolona lub niebezpieczna, w szczególności przy śluzach, mostach, budowlach wodnych, na szlakach żeglownych, oznacza się odpowiednim znakiem zakazu, nakazu lub znakiem informacyjnym.

Obszary wodne objęte zakazem kąpieli oznaczają się, w szczególności przy dojściach i dojazdach do obszaru wodnego, odpowiednimi znakami określającymi przyczynę zakazu.

2. Obszary wodne znajdujące się na terenie miasta Zduńska Wola

Do podstawowych obszarów wodnych znajdujących się na terenie miasta Zduńska Wola należy zaliczyć:

1. Stanowiące własność Skarbu Państwa:

Rzeka Pichna.

2. Stanowiące własność miasta:

- 1) zbiornik retencyjny „Kępina”;
- 2) stawy w Parku Miejskim im. Stefana Żółtnickiego;
- 3) rowy stanowiące system powierzchniowego odwodnienia miasta

3. Administrowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.

Kompleks basenów – Zduńska Woda.

4. Administrowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli

Kompleks basenów otwartych przy ul. T. Kobusiewicza.

5. Administrowane przez Szkołę Podstawową nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej nr 9.

3. Wody (miejsca) wykorzystywane do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji

1. Stanowiące własność miasta:

zbiornik retencyjny „Kępina” – na zbiorniku obowiązuje zakaz kąpieli oraz używania własnego sprzętu pływającego bez zgody Miasta Zduńska Wola. Zakaz nie dotyczy policji, Pogotowia Ratunkowego, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej i Polskiego Związku Wędkarskiego podczas wykonywania czynności służbowych oraz ćwiczeń. Nie stwierdzono występowania „dzikich kąpielisk”. Zbiornik jest okazjonalnie wykorzystywany do rekreacji na sprzętach pływających oraz ćwiczeń służb ratunkowych, każdorazowo z odpowiednim zabezpieczeniem i wcześniejszą informacją do urzędu Miasta Zduńska Wola. Zbiornik jest udostępniony do wędkowania.

2. Administrowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.

Kompleks basenów – Zduńska Woda.

3. Administrowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli

Kompleks basenów otwartych przy ul. T. Kobusiewicza.

4. Administrowane przez Szkołę Podstawową nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej nr 9.

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych w mieście Zduńska Wola.

Na udostępnionych do turystyki i rekreacji obszarach wodnych będących we władaniu miasta występują zagrożenia dla osób poruszających się na sprzęcie pływającym – kajakach, łodziach wiosłowych oraz osób uprawiających turystykę, wędkarstwo i sporty zimowe w okresie zlodzenia zbiorników.

Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi wynikają m.in. z:

- 1) niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów, niedostosowania takielunku statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych,
- 2) słabej wiedzy na temat batymetrii akwenu,
- 3) złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- 4) niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- 5) braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych,
- 6) wydłużenia czasu dotarcia ratowników do miejsca, w którym nastąpiło niebezpieczne,
- 7) w przypadku „wywrotek” sprzętu pływającego :
 - a. brak lub słaba umiejętność pływania bądź zły stan zdrowia,
 - b. niska temperatura wody, wyładowania atmosferyczne,
 - c. możliwość kolizji z jednostkami pływającymi.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie wynikają m. in. z:

- 1) wejścia na lód, wjechania rowerem, hulajnogą lub pojazdem mechanicznym, pomimo obowiązujących zakazów;
- 2) braku wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie turystyki, wędkarstwa i sportów zimowych,
- 3) braku wiedzy na temat zróżnicowania grubości lodu w różnych częściach zbiornika,
- 4) załamania się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód,
- 5) załamania się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem lub innym pojazdem,
- 6) w przypadku wpadnięcia do wody - braku lub słabej umiejętności pływania, szoku termicznego, szybkiego wychłodzenia organizmu, braku sprzętu asekuracyjnego i umożliwiającego wyjście na lód,
- 7) niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu,
- 8) możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Potencjalnym zagrożeniem dla osób przebywających na obszarach wodnych miasta mogą być także:

- 1) pożary trzcinowisk i roślinności przybrzeżnej, na brzegach stawów i rzeki,
- 2) skażenie środowiska w wyniku poważnych awarii (przedostania się do wód substancji niebezpiecznych, np. w wyniku katastrof komunikacyjnych i dopływu skażeń do systemu kanalizacji deszczowej).

W celu zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych miasta Zduńska Wola należy podjąć następujące działania:

- 1) doskonalenie sprawności działania służb ratowniczych (prowadzenie szkoleń i ćwiczeń),
- 2) działania edukacyjne (edukacja na temat zagrożeń związanych z wodą i lodem, jak bezpiecznie korzystać z kąpielisk, kształtowanie odpowiednich zachowań, zajęcia szkoleniowe),
- 3) doskonalenie technicznych i organizacyjnych warunków prowadzenia akcji ratowniczych i zabezpieczających (usprawnienie przepływu informacji, przeprowadzanie praktycznych sprawdzianów służb),
- 4) doskonalenie współdziałania służb w zakresie poprawy bezpieczeństwa na wodach (prowadzenie wspólnych szkoleń, ćwiczeń i kampanii informacyjnych, organizowanie wspólnych patroli),
- 5) prowadzenie monitoringu wizyjnego zbiornika retencyjnego „Kępina” oraz stawów w Parku Miejskim im. Stefana Żłotnickiego przez Straż Miejską w Zduńskiej Woli.

5. Prowadzona prewencja oraz akcje edukacyjne.

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli podejmują następujące działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych:

- 1) wspólne inicjatywy we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi służbami w tym m.in. wspólne patrole pełnione z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Straży Rybackiej w rejonie zbiorników wodnych;
 - kontrole miejsc objętych zakazem kąpeli (zbiornik Kępina w Zduńskiej Woli oraz stawy w Parku Miejskim im. Stefana Żłotnickiego) oraz wskazywanie ewentualnych nieprawidłowości dotyczących ich oznakowania i informowanie o tym fakcie zarządców tych terenów;
 - identyfikowanie nowych miejsc w których może występować zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wypoczywających nad wodą.
- 2) czynności realizowane w ramach akcji Bezpieczne Wakacje, Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą :
 - organizowanie spotkań i pogadanek z mieszkańcami miasta Zduńska Wola, w tym w szczególności z uczniami szkół podstawowych w okresie przed wakacjami oraz dziećmi i młodzieżą uczestniczącymi w półkoloniach w okresie wakacyjnym.
- 3) wykorzystanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa do pozyskiwania informacji na temat zagrożeń występujących na obszarach wodnych, mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób tam przebywających. W 2022 r. na wymienionych terenach tj. rejon zbiornika wodnego Kępina w Zduńskiej Woli, jednorazowo naniesiono zagrożenie na KMZB polegające na spożywaniu alkoholu w tym miejscu.

Problematyka bezpieczeństwa na obszarach wodnych pozostaje w stałym zainteresowaniu kierownictwa KPP Zduńska Wola i systematycznie podejmowane są wszelkie możliwe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa w rejonie obszarów wodnych.

Straż Miejska w Zduńskiej Woli

Straż Miejska podczas akcji prewencyjnej „Z nami bezpieczniej” na spotkaniach w szkołach, przedszkolach i podczas półkolonii odbywających się na terenie miasta porusza z dziećmi i młodzieżą tematykę związaną z bezpiecznym zachowaniem się nad wodą.

W okresie zimowym szczególną uwagą monitoringu wizyjnego objęte są obszary zbiorników wodnych i podejmowane są interwencje dotyczące wchodzenia na lód przez dzieci, młodzież i dorosłych. Dzięki współpracy z KP PSP Zduńska Wola strażnicy miejscy uczestniczą w szkoleniu lodowym, a WOPR Zduńska Wola nieodpłatnie wypożycza Straży Miejskiej na czas zimy suchy kombinezon lodowy jak również rzutki na wypadek ujawnienia przez monitoring załamania się pod kimś lodu i potrzeby podjęcia natychmiastowej pomocy poszkodowanemu. W mediach społecznościowych Straż Miejska zamieszcza apele o nie wchodzenie na lód oraz filmiki niebezpiecznych zachowań do jakich dochodzi w czasie zimy na terenie miasta.

Zdj. 1. Regulamin korzystania ze zbiornika wodnego „Kępina” (fot. P. Sternik)

Zdj. 2. Oznakowanie zbiornika wodnego „Kępina” (fot. P. Sternik)

Zdj. 3. Regulamin Parku Miejskiego im. S. Żłotnickiego (fot. P. Sternik)

Zdj. 4. Duży Staw w Parku Miejskim im. S. Żłotnickiego (fot. P. Sternik)

Zdj. 5. Mały Staw w Parku Miejskim im. S. Żłotnickiego (fot. P. Sternik)

